

**VALTIOVARAINVALIOKUNNAN
MIETINTÖ 15/2007 vp**

Hallituksen esitys vuoden 2008 tuloveroasteikkolaiksi ja eräiksi muiksi tuloveroperusteita koskeviksi muutoksiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 21 päivänä syyskuuta 2007 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen vuoden 2008 tuloveroasteikkolaiksi ja eräiksi muiksi tuloveroperusteita koskeviksi muutoksiksi (HE 57/2007 vp).

Eduskunta-aloitteet

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä seuraavat aloitteet:

- LA 17/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd ym.: Laki tuloverolain 57 §:n muuttamisesta (läh. 2.5.2007)
- LA 19/2007 vp — Kari Kärkkäinen /kd ym.: Laki tuloverolain 95 §:n muuttamisesta (läh. 2.5.2007)
- LA 42/2007 vp — Päivi Lipponen /sd: Laki tuloverolain 57 §:n väliaikaisesta muuttamisesta (läh. 27.9.2007)
- LA 93/2007 vp — Tarja Tallqvist /kd ym.: Laki tuloverolain 105 a §:n muuttamisesta (läh. 9.10.2007)
- TPA 1/2007 vp — Veijo Puhjo/vas: Varallisuusveron palauttaminen (läh. 24.5.2007)

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Panu Pykönen ja neuvotteleva virkamies Merja Taipalus, valtiovarainministeriö
- veroasiantuntija Matti Merisalo, Verohallitus
- ylitarkastaja Laura Hansén, opetusministeriö
- johtava veroasiantuntija Tero Honkavaara, Elinkeinoelämän keskusliitto
- osastopäällikkö Mikko Kautto, Eläketurvakeskus
- johtaja Hannele Ranta-Lassila, Keskuskaupakamari
- johtaja Timo Sipilä, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- ekonomisti Helena Pentti, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- kehittämisspäälikkö Mikael Enberg, Suomen Kuntaliitto
- pääekonomisti Jaana Kurjenoja, Veronmaksajain Keskusliitto.

Kirjallisen lausunnon ovat asiassa antaneet

- Arvopaperivälittäjien yhdistys ry
- Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry
- Finanssialan Keskusliitto
- Suomen Yrittäjät ry
- Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunta ry

— valtiovarainministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITTEET

Hallituksen esitys

Esitys sisältää ehdotuksen vuoden 2008 valtionverotuksessa sovellettavaksi progressiiviseksi tuloveroasteikoksi.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tuloverolakia, verotusmenettelystä annettua lakia sekä rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annettua lakia.

Vuoden 2008 veronkevennyksiin liittyen tuloverolaisissa säädettyä kunnallisverotuksen ansiotulovähennystä ehdotetaan kasvatettavaksi. Eläketulon verotuksen keventämiseksi valtionverotuksen eläketulovähennystä kasvatettaisiin. Lahjoitusvähennys laajennettaisiin koskemaan yliopistorahastoille annettuja lahjoituksia. Tieteen, taiteen tai suomalaisen kulttuuriperinteen säilyttämistä edistävään tarkoitukseen annettujen vähennyskelpoisten lahjoitusten enimmäismäärät ehdotetaan tarkistettaviksi. Lisäksi lahjoitusvähennyksen soveltamisalaa ehdotetaan laajennettavaksi siten, että vähennyskelpoisen lahjoituksen saaja voisi asua myös muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa. Opintorahavähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että tuloverolakiin otettaisiin säännökset uudesta työasuntovähennyksestä. Vähennys myönnettäisiin tiettyin edellytyksin verovelvolliselle, joka joutuu työn vuoksi pitämään kahta asuntoa. Vähennys olisi määrältään kaavamainen. Tuloverolakiin otettaisiin säännös arvo-osuusjärjestelmään kuuluvan omaisuuden luovutusjärjestyksestä. Verovapaaksi tuloksi säädettäisiin se taloudellinen hyöty, jonka rikoksentehtäjä saa työstä, jonka hän tekemänsä rikoksen hyvittämiseksi tekee asianomistajan hyväksi.

Verotusmenettelystä annetussa laissa säädetty ulkomaisen elinkeinonharjoittajan edustajan sekä ulkomaisen luottolaitoksen sivukonttorin johtajan verovastuusäännös muutettaisiin vastaamaan Euroopan yhteisön oikeuden vaatimuk-

sia. Verotusmenettelystä annetussa laissa säädettyä rahalaitosten tiedonantovelvollisuutta laajennettaisiin liittyen niiden säilyttämien arvopapereiden myyntiin.

Rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetussa laissa tarkoitettu mahdollisuus valita progressiivinen verotus laajennettaisiin myös tutkijadirektiivissä tarkoitettuihin oleskeluluvanhaltijoihin, jotka ovat rajoitetusti verovelvollisia.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 2008 alusta. Lakeja sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2008 toimitettavassa verotuksessa.

Esitys liittyy valtion vuoden 2008 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Eduskunta-aloitteet

LA 17/2007 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan, että tuloverolain 57 §:ään lisätään uusi 2 momentti, jonka perusteella yritys tai yksityishenkilö saa vähentää verotuksessa kehitysaputyöhön antamansa rahalahjoituksen, joka olisi yhteisön osalta vähintään 1 000 euroa ja enintään 25 000 euroa ja yksityishenkilön osalta vähintään 500 euroa ja enintään 10 000 euroa. Verosta tehtävä vähennys olisi puolet lahjoituksesta.

LA 19/2007 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan, että verovelvollinen saa vähentää palkkatuloistaan muun kuin kotipaikkakunnalla sijaitsevan asunnon asumiskustannukset silloin, kun hänelle myönnetään työmatkavähennys viikonloppumatkoista. Näitä asumiskustannuksia voidaan kuitenkin vähentää enintään 7 000 euroa ja vain siltä osin kuin ne ylittävät verovuonna 200 euroa (omavastuuosuus).

LA 42/2007 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan, että tuloverolain 57 §:ään lisätään uusi 3 momentti,

jonka perusteella yksityishenkilö saa vähentää vähintään 20 euron ja enintään 5 000 euron suuruisen rahalahjoituksen, joka on tehty suomalaisen taiteen, kulttuurin, järjestötoiminnan, kehitysyhteistyön tai sosiaalipalvelujen hyväksi. Vähennys tehtäisiin verosta.

LA 93/2007 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan, että verovelvollisella, joka on verovuonna elättänyt

alaikäistä lastaan tai kasvattilastaan, olisi oikeus korotettuun kunnallisverotuksen ansiotulovähennykseen.

TPA 1/2007 vp. Toimenpideoitteessa ehdotetaan, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin varaliskuusveron palauttamiseksi.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Hallituksen esityksessä on yhdistetty perinteisesti kahtena erillisenä esityksenä annetut veroasteikkoa ja tuloverolakia koskevat vuodenvaihteen muutosehdotukset. Esitys muodostaa nyt kokonaisuuden, joka nojautuu keskeisten ehdotusten osalta vallitsevaan suhdannetilanteeseen ja talouden näkymiin. Tämä koskee erityisesti veronkevennysten ajoitusta; koska taloudessa on pitkään jatkuneen nopean kasvun myötä ylikuumenemisen merkkejä, esityksessä on pidättäydytty mittavista veronkevennyksistä ensi vuodeksi. Veronkevennyksillä poistetaan lähinnä ansiotason noususta muutoin aiheutuva verotuksen kiristyminen. Hallituskaudelle kaikkiaan kaavailut 1,1 miljardin euron suuruiset työn verotusta keventävät toimet on tarkoitus mitoitaa ja ajoittaa niin, että suhdannetilanne pysyy mahdollisimman vakaana.

Esitykseen sisältyvällä uudella asuntovähennyksellä on sillakin liittymä talousnäkyymiin; sen avulla pyritään edistämään työvoiman liikkuvuutta ja ehkäisemään osaltaan niitä kapeikkoja, joita on syntyneessä työvoiman kysynnän ja tarjonnan välillä ja jotka yhä selvemmin uhkaavat muodostua talouskasvun rajoitteeksi.

Esitys sisältää lisäksi kaksi merkittävää muutosehdotusta, joilla ei ole edellä kuvatuin tavoin suoranaista yhteyttä vallitsevaan taloustilanteeseen mutta jotka ovat perusteltuja muista syistä. Ensimmäinen näistä koskee eläkeläisten verotusta. Tarkoitus on näet varmistaa se, että eläke-

läisten veroaste ei ole millään tulotasolla korkeampi kuin palkansaajien. Valtionverotuksen eläketulovähennykseen tämän vuoksi ehdotetuilla muutoksilla pyrittäisiin näin turvaamaan yhdenvertainen verokohtelu eläkeläisten ja palkansaajien kesken. — Toinen ehdotus koskee lahjoitusvähennystä, johon esitetään merkittäviä korotuksia säännöstä selkeyttävien muiden muutosten lisäksi.

Valiokunta pitää esitystä tasapainoisena ja hyvin perusteltuna. Tämä koskee myös sitä tapaa, jolla veronkevennykset on tarkoitus toteuttaa osin progressiivisen tuloveroasteikon muutoksina ja osin kasvattamalla kunnallisverotuksen ansiotulovähennystä. Menettely olisi tältä osin siis sama kuin vuosina 1996—2005. Vähennystä kohdennettaisiin lisäksi nykyistä selvemmin pieni- ja keskituloisille. Viime vuonna käyttöön otettua valtionverotuksen ansiotulovähennystä ei sen sijaan muutettaisi tänä vuonna lainkaan.

Paluuta viime vuotta edeltäneeseen käytäntöön perustellaan valtionverotuksen ansiotulovähennystä koskevilla ongelmilla. Niistä merkittävin liittyy siihen, että vähennyksestä johtuvat negatiiviset osuudet on tulkittu valtion tueksi. Niiden tulisi näkyä sen vuoksi valtion talousarviossa menoina budjetin täydellisyyssperi-
aateen edellyttämin tavoin.

Valiokunta pitää perusteltuna sitä, että nämä ongelmat selvitetään, ennen kuin vähennyksen soveltamisalaa laajennetaan nykyisestä. Valittu menettely ei heikennä kuntien asemaa, koska verotuottomenetykset tullaan kompensoimaan

kunnille täysimääräisesti aikaisempien vuosien tapaan. Kompensaatio toteutettaisiin korottamalla sosiaali- ja terveystoimen valtionosuuksia.

Veroperusteiden muutosten vaikutus kuntien veropohjaan ja verotulomenetysten kompensointi kunnille on kokonaisuutena kysymys, joka on luontevaa ratkaista osana kuntien rahoitus- ja palvelurakenteen uudistamistyötä. Samassa yhteydessä voidaan selvittää myös erilaisia malleja, joilla pienten ja keskituloisten verotus- asemaa voidaan keventää tavalla, joka olisi kuntien verotulojen kokonaiskertymän kannalta neutraali.

Valiokunta käsittelee seuraavassa eräitä eläketulon verotukseen, työasuntovähennykseen ja lahjoitusvähennykseen liittyviä näkökohtia. Valiokunnalla ei ole huomautettavaa esitykseen siltä osin kuin siinä on esitetty useita teknisluonteisia, nykytilaa säilyttäviä tai selkeyttäviä muutoksia tuloverolakiin. Verotusmenettelylakiin ja rajoitetusti verovelvollisten verottamisesta annettuun lakiin ehdotetut pienet täsmennykset ovat nekin asianmukaisia ja perusteltuja, eivätkä ne kaipaa lisäkommentteja.

Eläketulon verotuksen keventäminen

Valtion eläketulovähennystä on siis tarkoitus muuttaa siten, että se takaisi kaikilla tulotasoilla enintään samantasoisin veroasteen kuin vastaavan suuruisella palkkatulolla. Vertailu tehtäisiin yksinäisen eläkkeensaajan veroasteen ja 53 vuotta täyttäneen palkansaajan veroasteen välillä. Kansaneläkejärjestelmästä lähtökohtaisesti aiheutuvaa veroasteen eroa yksinelävän ja puolisoitten väliltä ei sen sijaan poistettaisi. Näin tehty vertailu merkitsee korjaustarvetta tulovälillä 13 000—31 000 euroa, jolla yksinäisen eläkkeensaajan veroaste on korkeampi kuin palkansaajan. Esityksellä poistettaisiin tämä epäsuhta. Muutos alentaisi verotuloja vuosittain noin 205 miljoonaa euroa ja lisäisi ennen kaikkea keskituloisten eläkeläisten käytettävissä olevia tuloja.

Eläkkeiden ja palkkojen erilainen verotus on pitkälti tahaton seuraus työntekoon kannustavasta politiikasta. Työntekoon on kannustettu myös verotuksen keinoin niin, että veronkeven-

nykset on toteutettu merkittävilta osin vain aktiivituloon kohdistuvan ansiotulovähennyksen avulla. Kun eläketulovähennystä ei ole muutettu samassa suhteessa, ero palkansaajien ja eläkeläisten kesken on kasvanut. Tämä on heijastunut erityisesti keskituloisten eläkeläisten asemaan, koska pienimpien eläkkeiden verotus on ollut ja on yhä huomattavasti kevyempää kuin palkansaajien verotus. Suuret eläkkeet ovat hyötäneet puolestaan valtion tuloveroasteikon tarkistuksista. Valiokunta puoltaa esitystä. Se yhdenmukaistaa eläkkeensaajien ja palkansaajien verotusta hallitusohjelmassa tarkoitettuun tavoin ja lisää verotuksen oikeudenmukaisuutta. Muutoksilla voidaan lisäksi parantaa noin 610 000 eläkeläisen suhteellista asemaa muuhun väestöön nähden.

Valiokunta pitää lisäksi vertailussa käytettyjä rajoituksia asiallisina, vaikka ne saattavat synnyttää ajan myötä uudenlaisia tarkistamistarpeita. Veroasteeseen on myös syytä lukea vakiintuneeseen tapaan verojen lisäksi myös ne lakisääteiset veronluonteiset maksut, joita ansiotuloista peritään, vaikka ne poikkeavat palkka- ja eläketulojen kesken. Veronluonteiset maksut pienentävät joka tapauksessa verojen lailla käteen jäävää määrää. Luontevaa on myös vertaila eläkkeen veroastetta yli 53 vuotta täyttäneen palkansaajan veroasteeseen, koska valtaosa eläkeläisistä on tämän iän täyttäneitä.

Työasuntovähennys

Uuden työasuntovähennyksen tarkoituksena on edistää työn vastaanottamista myös silloin, kun varsinainen työpaikka sijaitsee kaukana henkilön vakituudesta asunnosta. Uudella vähennyksellä katettaisiin osaksi niitä lisääntyneitä eläntökustannuksia, joita tällaisissa tilanteissa yleensä syntyy. Vähennyksen kustannusvaikutuksiksi arvioidaan 30 miljoonaa euroa vuosittain.

Vähennys myönnettäisiin lähtökohtaisesti verovelvolliselle, joka on vuokrannut käyttöönsä asunnon varsinaisen työpaikkansa sijainnin vuoksi. Edellytyksenä olisi lisäksi se, että verovelvollisella olisi yli 100 kilometrin päässä työasunnosta sijaitseva vakituinen asunto, jossa hän

asuu puolisonsa tai alaikäisen lapsensa kanssa. Yksinasuva ei olisi siis vähennykseen oikeutettu. Vähennys olisi 250 euroa kuukaudessa, enintään kuitenkin maksetun vuokran määrä, ja se tehtäisiin ansiotuloista. Vähennys myönnettäisiin vastaavin perustein myös luontoisetuasunon perusteella.

Uusi vähennys täydentää niitä keinoja, joilla viime vuosina on pyritty lisäämään työvoiman liikkuvuutta. Tätä edeltäneessä muutoksessa asunnon ja työpaikan välisten matkakustannusten enimmäismäärää korotettiin 4 700 eurosta 7 000 euroon tämän vuoden alusta.

Valiokunta puoltaa esitystä myös tältä osin ja pitää siinä olevia rajoituksia perusteltuina niin vähennyksen tarkoituksen saavuttamiseksi kuin verovalvonnan kannalta. Koska eräät rajoitukset ovat herättäneet muutosvaatimuksia tai epäselvyyttä valiokunnan asiantuntijakuulemisessa, valiokunta toteaa vielä seuraavaa:

Työasuntovähennys yksinasuvalle. Työasuntovähennys voidaan myöntää yksin asuvalle vain poikkeustapauksessa eli silloin, kun hänellä on kaksi asuntoa sen vuoksi, että hän työskentelee kahdella eri paikkakunnalla. Vähennystä ei siis myönnetä silloin, kun henkilö asuu yksin yhdellä paikkakunnalla ja on vuokrannut itselleen työasunnon toiselta paikkakunnalta, vaikka vähennysoikeuden muut edellytykset täyttyisivätkin. Perusteena on se, ettei yksin asuva ole yhtä lailla sidottu asuinpaikkaansa kuin esimerkiksi perhe, jonka muiden jäsenten työt ja koulut sijaitsevat kotipaikkakunnalla. Yksin asuva voi muuttaa perhettä helpommin uudelle paikkakunnalle ja tarpeen tullen vaikkapa vuokrata vanhan asuntonsa esimerkiksi määräaikaisten työn vuoksi. Tuen tarve ja yhteiskuntapoliittinen perusteltavuus eivät siten ole samanlaisia kuin perheelisellä.

Rajaukseen liittyy lisäksi tärkeä verovalvonnan näkökohta. Mikäli puolisoa tai lapsia koskevasta edellytyksestä luovuttaisiin, verovelvollisen oman ilmoituksen varaan jäisi se, miten vakituista asuminen toisella paikkakunnalla on. Verottaja ei pystyisi asiaa käytännössä valvo-

maan, eikä se olisi tarkoituksenmukaista voimavarojen käyttöä muutoinkaan.

Rajaus on myös linjassa nykyisen ns. viikonloppumatkojen vähennysoikeuden kanssa. Viikonloppumatkoilla tarkoitetaan sitä, että perheellinen voi vähentää verotuksessa matkakulunsa, kun hän työskentelee vieraalla paikkakunnalla ja käy viikonloppuisin perheensä luona. Oikeus- ja verotuskäytännössä on katsottu vakiintuneesti, ettei yksin asuva voi vähentää näistä matkoista aiheutuvia kuluja.

Useampi työasuntovähennys. Vähennys myönnettäisiin samaan perheeseen vain yhteen kertaan. Perusteena on osin se, että työasuntovähennyksessä on lähtökohtaisesti kysymys vähennykelvottomista elantomenoista, joita ei ilman eri sääntelyä voitaisi yleensä vähentää lainkaan verotuksessa. Viime kädessä kysymys on siitä, miten yhteiskunnan tuki on mielekästä suunnata tämäntyyppisissä valintatilanteissa. Suoraviivainen yhdenvertaisuusajattelu ei ole siten valiokunnan mielestä yksin riittävä peruste.

Työskentelypaikkakunnalta tehty työmatkat. Työasuntovähennystä ei myönnettäisi esityksen mukaan mm. silloin, kun henkilö on saanut toisella paikkakunnalla asumiseensa liittyviä verovapaita korvauksia tai etuisuuksia. Tarkoitus on estää samaa kohdetta koskevat päällekkäiset. Kotitalousvähennys ei kuitenkaan estäisi työasuntovähennyksen myöntämistä.

Asiantuntijakuulemisessa on syntynyt jossain määrin epäselvyyttä siitä, estyykö vähennysoikeus sen vuoksi, että verovelvollinen tekee varsinaiselta työpaikaltaan tilapäisen työmatkan, josta hänelle maksetaan verovapaita korvauksia. Valtiovarainministeriö on korostanut lausunnossaan sitä, että verovapaat korvaukset eivät liity tällaisessa tilanteessa toisella paikkakunnalla asumiseen, vaan siellä työskentelyyn. Työasuntovähennys voidaan siis myöntää näissä tilanteissa.

Valiokunta katsoo näillä perusteilla, että vähennysoikeus on riittävän selvä, eikä sääntely edellytä muutoksia.

Lahjoitusvähennys

Lahjoitusvähennyksen ylärajaa on tarkoitus yhdenmukaistaa tieteen, taiteen ja suomalaisen kulttuuriperinteen osalta ja nostaa se 250 000 euroon. Nykyinen yläraja 25 000 euroa koskee vain tiedettä ja taidetta. Suomalaisen kulttuuriperinteen säilyttämistä edistäville rahalahjoituksille ei sitä vastoin ole nykyisin ylärajaa lainkaan.

Yhteisöt saisivat siis vähentää jatkossa yhteinäisin perustein 250 000 euroon saakka ne rahalahjoitukset, jotka tehdään tiedettä, taidetta tai suomalaisen kulttuuriperinteen säilyttämistä edistävään tarkoitukseen. Edellytyksenä on, että saajana on valtio, yliopisto, korkeakoulu tai näiden yhteydessä oleva yliopistorahasto ja että lahjoitus on vähintään 850 euroa.

Yhteisöt voisivat vähentää lisäksi enintään 50 000 euron suuruiset rahalahjoitukset, jotka tehdään samoja tavoitteita palveleviin tarkoituksiin Verohallituksen nimeämälle yhdistykselle, säätiölle tai tällaisen yhteydessä olevalle rahastolle. Sääntely koskisi yhtä lailla kaikkia Euroopan talousalueella olevia, edellytykset täyttäviä saajia.

Esityksellä on haluttu tehdä mahdolliseksi nykyistä suuremmat yksityiset tuet näihin yhteiskunnan kannalta arvokkaisiin kohteisiin. Esitys liittyy tältä osin myös suunnitteilla olevan huippuyliopiston rahoitukseen, ja sen edellyttämät mahdolliset muutokset on tarkoitus selvittää vielä erikseen, kun itse yliopistoa koskevat valmistelut ovat edenneet.

Valiokunta pitää esitystä kaikin osin perusteltuna. Se myös selkiinnyttää nykykäytäntöä monin osin, kuten hallituksen esityksessä on seikkaperäisesti tuotu esiin. Ylärajaa on perusteltua korottaa myös rahanarvon muutosten vuoksi — nykyiset enimmäismäärät ovat peräti vuodelta 1982.

Valiokunta toteaa lopuksi vielä selvyuden vuoksi, että voimassa olevan lahjoitusvähennyksen korkeakoulukäsite käsittää vakiintuneesti myös ammattikorkeakoulut. Ammattikorkeakoululle tehdyt rahalahjoitukset voidaan siis vähentää vastaisuudessa samoin edellytyksin kuin yliopistoille ja korkeakouluille tehdyt lahjoitukset.

Eduskunta-aloitteet

Valiokunta on päätenyt käsittelemiensä eduskunta-aloitteiden suhteen kielteiselle kannalle.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina,

että lakialoitteet LA 17/2007 vp, LA 19/2007 vp, LA 42/2007 vp ja LA 93/2007 vp hylätään ja

että toimenpidealoite TPA 1/2007 vp hylätään.

Helsingissä 13 päivänä marraskuuta 2007

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Hannes Manninen /kesk	Heli Paasio /sd
vpj.	Kari Rajamäki /sd	Markku Rossi /kesk
jäs.	Christina Gestrin /r	Matti Saarinen /sd (osittain)
	Bjarne Kallis /kd	Minna Sirnö /vas (osittain)
	Kyösti Karjula /kesk	Pia Viitanen /sd (osittain)
	Esko Kiviranta /kesk	vjäs. Hanna-Leena Hemming /kok
	Jari Koskinen /kok	Matti Kauppila /vas (osittain)
	Mikko Kuoppa /vas	Miapetra Kumpula-Natri /sd (osittain)
	Reijo Laitinen /sd (osittain)	Lauri Kähkönen /sd (osittain)
	Mika Lintilä /kesk	Reijo Paajanen /kok (osittain)
	Olli Nepponen /kok	Jutta Urpilainen /sd (osittain)
	Tuija Nurmi /kok	Tuula Väätäinen /sd (osittain).
	Kirsi Ojansuu /vihr	
	Heikki A. Ollila /kok	

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen.

VASTALAUSE 1

Perustelut

Hallituksen esitykseen (HE 57/2007 vp) sisältyy muutoksia neljään verolakiin. Muutokset merkitsevät tuloverojen alentamista 300 miljoonalla eurolla. Tämän lisäksi tehdään tuloveroasteikkoon inflaatiotarkistus, jonka vaikutus on 170 miljoonaa euroa.

Esitykseen liittyy myös kaikkien eduskunta- ja puolueiden ajama korjaus eläkeläisten verotukseen sekä KD:n jo vuosia ajama verovähennys työntekijän niin sanotusta kakkosasunnosta (työasuntovähennys).

Hallituksen esityksessä työasuntovähennys rajoitetaan koskemaan pääasiallisesti vain perheellisiä. Vähennyksen päätarkoitus on työvoiman liikkuvuuden edistäminen. Siinä mielessä tuntuu todella oudolta sen rajoittaminen koskemaan vain perheellisiä. Laki koetaan varmasti epäoikeudenmukaisena niissä piireissä, jotka perhemuotoa lukuun ottamatta täyttävät muuten vähennykselle asetetut muut kriteerit.

Hallituksen esitykset eivät tuo helpotusta pienituloisten lapsiperheiden asemaan, vaan pikemminkin päinvastoin. Pieni tuloveronalennus ei kompensoi niitä korotettuja maksuja, jotka hallituksen muiden esitysten seurauksena ovat tulossa. Pienituloisten lapsiperheiden asemaa KD:n vaihtoehtobudjetti vahvistaisi uudella ansiotulovähennyksellä, joka myönnettäisiin tulonsaajalle, joka on verovuonna elättänyt alaikäistä lastaan tai kasvattilastaan.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että 1., 3. ja 4. lakiehdotus hyväksytään valiokunnan mietinnön mukaisena ja

että 2. lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Vastalauseen muutosehdotukset).

Vastalauseen muutosehdotukset**2.****Laki****tuloverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 47 §:n 4 momentti, 57 §, 100 §:n 2—4 momentti, 101 §:n 3 ja 4 momentti, 105 § ja 105 a §:n 2 momentti,
 sellaisina kuin niistä on 47 §:n 4 momentti laissa 56/2004, 57 § ja 100 §:n 2 momentti laissa 896/2001, 101 §:n 3 ja 4 momentti laissa 1126/1996, 105 § laissa 409/2005 ja 105 a §:n 2 momentti laissa 1218/2006, sekä

lisätään 4 lukuun uusi 92 c §, lakiin uusi 95 a § ja 105 a §:ään uusi 3 ja 4 momentti seuraavasti:

47, 57 ja 92 c
 (Kuten VaVM)

95 a §

Työasuntovähennys

Jos verovelvollinen on varsinaisen työpaikkansa sijainnin vuoksi vuokrannut käyttöönsä asunnon (*työasunto*) ja verovelvollisella on myös toinen asunto, jossa hän (*poist.*) asuu (*vakituinen asunto*), vähennetään verovelvollisen tulonhankkimiskuluina 250 euroa jokaista sellaista täyttä kalenterikuukautta kohti, jona hänellä on ollut kaksi asuntoa (*työasuntovähennys*). Vähennyksenä myönnetään kuitenkin enintään verovelvollisen työasunnosta maksamaa vuokraa vastaava määrä. Vähennyksen myöntäminen edellyttää, että vakituinen asunto sijaitsee yli 100 kilometrin etäisyydellä työasunnosta ja siitä varsinaisesta työpaikasta, jonka sijainnin vuoksi työasunto on hankittu.

(2—4 mom. kuten VaVM)

(5 mom. *poist.*)

100, 101 ja 105 §
(Kuten VaVM)

105 a §

Kunnallisverotuksen ansiotulovähennys

— — — — —
(2 mom. kuten VaVM)

Edellä 2 momentissa olevien säännösten estämättä verovelvollisella, joka on verovuonna elättänyt alaikäistä lastaan tai kasvattilastaan, on oikeus vähentää 53 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta tulojen 7 230 euron määrään saakka ja sen ylittävältä osalta 29 prosenttia. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 4 500 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 14 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 5 prosentilla puhtaan ansiotulon 14 000 euroa ylittävältä osalta. (Uusi)

Edellä 3 momentissa tarkoitettu vähennys tehdään sen puolison ansiotulosta, joka on vaatinut vähennystä. Jollei vähennystä voida tehdä siten kuin puoliset ovat sitä vaatineet, se tehdään ensisijaisesti sen puolison tuloista, jonka kunnallisverotuksen puhtaan ansiotulon määrä on suurempi. Vähennettävää määrää ei voida kuitenkaan jakaa tehtäväksi molempien puolisojen osalta. (Uusi)

Voimaantulosäännös
(Kuten VaVM)

Helsingissä 13 päivänä marraskuuta 2007

Bjarne Kallis /kd

VASTALAUSE 2

Perustelut

Hallitus esittää tuloverolain muutoksen yhteydessä otettavaksi käyttöön uuden työasuntovähennyksen, joka tehtäisiin ansiotuloista. Työntekijällä olisi oikeus vähentää työpaikkansa sijainnin takia käyttöönsä vuokraaman asunnon vuokra verotuksessa. Vuokra-asunnon lisäksi verovelvollisella on myös vakituinen asunto toisella paikkakunnalla. Esitys on perusteltu ja edistää työvoiman liikkuvuutta ja tulee monilla paikkakunnilla helpottamaan työvoiman saantia.

Tällä aloitteella halutaan tätä verovähennys-oikeutta kuitenkin laajentaa hallituksen esitystä laajemmaksi. Yksinasujien ja avoliitossa elävien asettaminen perheellisiä verovelvollisia huonompaan asemaan ei ole perusteltua. Jotta vähennyksestä saadaan työvoiman kohtaantongelman kannalta mahdollisimman hyvä ratkaisu, pitää työasuntovähennys ulottaa samoin vähennysoikeuksin myös yksineläjiin sekä avoliitossa oleviin.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että 1., 3. ja 4. lakiehdotus hyväksytään valiokunnan mietinnön mukaisena ja

että 2. lakiehdotus hyväksytään muutoin valiokunnan mietinnön mukaisena paitsi 95 a § muutettuna seuraavasti:

Vastalauseen muutosehdotukset

95 a §

Työasuntovähennys

Jos verovelvollinen on varsinaisen työpaikkansa sijainnin vuoksi vuokrannut käyttöönsä asunnon (*työasunto*) ja verovelvollisella on myös toinen asunto, jossa hän (*poist.*) asuu (*vakituinen asunto*), vähennetään verovelvollisen tulohankkimiskuluina 250 euroa jokaista sellaista täyttä kalenterikuukautta kohti, jona hänellä on ollut kaksi asuntoa (*työasuntovähennys*). Vähennyksenä myönnetään kuitenkin enintään verovelvollisen työasunnosta maksamaa vuokraa vastaava määrä. Vähennyksen myöntäminen edellyttää, että vakituinen asunto sijaitsee yli 100 kilometrin etäisyydellä työasunnosta ja siitä varsinaisesta työpaikasta, jonka sijainnin vuoksi työasunto on hankittu.

(2 ja 3 mom. kuten VaVM)

Vähennystä ei myönnetä, jos verovelvollinen on saanut *työasuntonsa sijaintipaikkakunnalla* asumiseen liittyvää verovapaata korvausta tai etuutta, eikä siltä osin kuin verovelvollinen on muun säännöksen nojalla vähentänyt asunnon käyttöön liittyviä kustannuksia verovuodelta toimitetussa verotuksessaan. Kotitalousvähennys ei kuitenkaan estä työasuntovähennyksen myöntämistä.

(5 mom. *poist.*)

Helsingissä 13 päivänä marraskuuta 2007

Kari Rajamäki /sd
Reijo Laitinen /sd
Heli Paasio /sd
Matti Saarinen /sd
Pia Viitanen /sd

Miapetra Kumpula-Natri /sd
Lauri Kähkönen /sd
Jutta Urpilainen /sd
Tuula Väättäinen /sd

VASTALAUSE 3

Perustelut

Vasemmistoliiton tavoitteena on oikeudenmukainen verotus. Siinä oleellisina tekijöinä ovat:

- pienimpien palkkatulojen ja etuustulojen verotuksen keventäminen niin, että ne olisivat verottomia 10 000 euron vuosituloon saakka,
- veron periminen suuresta varallisuudesta ja suurista perinnoista,
- erilaisten tulomuotojen saattaminen yhtäläisesti verotetuiksi, eli pääomatulot tulisivat progressiivisen verotuksen piiriin, ja
- että verotuksessa ei muutoinakaan suvaita etuoikeutettuja ryhmiä.

Oikeudenmukaista on myös periä veroa arvopaperikaupasta silloinkin, kun sitä käydään pörssissä. Tällöin vero on toki asetettava sellaiselle tasolle, että se ei siirrä arvopaperikauppaa käytäväksi Suomen ulkopuolelle. Tällaiseen siirtymiseen on nykyään tietojärjestelmien kehittyttyä ja pohjoismaisten ja Baltian pörssien siirtymistä samalle omistajalle (OMX) ja tämän jouduttua edelleen muiden pörssiomistajien ostoaikkeen kohteeksi valitettavasti aikaisempaa suuremmat mahdollisuudet. Joka tapauksessa hallituksen esityksestä HE 59/2007 vp laadittuun mietintöön teimme 0,1 prosentin "pörssiveroa" tarkoittavan ehdotuksen.

Verotuksen oikeudenmukaisuuteen kuuluu sekin seikka, että veronmaksukyvyssä otetaan huomioon myös alaikäisten lasten määrä. Näin eräissä maissa menetellään suomalla verotuksessa erityinen lapsivähennys. Meillä Suomessa on kuitenkin käytössä tätäkin parempi ja oikeudenmukaisempi menetelmä eli lapsilisä. Se maksetaan samansuuruisena kaikille, kun taas verovähennys hyödyttäisi eniten suurituloisia eivätkä sitä tulottomat taas saisi lainkaan. Tällöin kuitenkin lapsilisää tulisi nostaa, samalla kun verotusta kevennetään, tai sitten lapsilisään tulisi tehdä ainakin inflaatiotarkistus. Edellinen,

Vanhasen I hallitus korotti vain ensimmäisestä lapsesta maksettavaa lapsilisää. Nyt Vanhasen II hallitus nostaa vain yksinhuoltajan lapsikorotusta, joka sekin peritään takaisin toimeentulotukea saavilta. Näin kahdeksassa ja osin neljässä vuodessa lapsilisät ovat jääneet jälkeen, mitattiinpa jälkeenjääneisyyttä veronkevennyksillä tai inflaatiolla.

Toinen tärkeä periaate on, että veroja kerätään riittävästi kansalaisille tärkeiden arjen palvelujen ja toimeentuloturvan rahoittamiseen. Kaikille tarjottavat palvelut ovat oikeudenmukaisuuteen pyrkivän hyvinvointivaltion toimen puoli. Näitä palvelujahan ovat esimerkiksi äitiys- ja vanhempainneuvolat, päivähoito, koulutus, terveydenhoito tai vanhuspalvelut. Tärkeätä on myös, että kansalaisille tarjotaan toimeentulon turvaa äitiyden, sairauden, työttömyyden, ikääntymisen tai muun sellaisen elämänvaiheen aikana. Tärkeätä on myös, että liikenneyhteydet ovat kunnossa. Sanalla sanoen tarvitaan riittävästi tuloja mitä moninaisimpien kansalaisille tärkeiden yhteiskunnallisten tehtävien hoitamiseen.

Tällä kertaa hallitus on esittänyt verotukseen vain inflaatiotarkistusta sen lisäksi, että keskieläkkeiden verotusta kevennetään niin, että se vastaa palkkatulojen verotusta. Ehdotamme kuitenkin, että veroasteikossa yli 62 000 euron vuositulon ylittävältä osalta veroa kannettaisiin 32,0 prosenttia eikä 31,5 prosenttia, mihin valiokunnan enemmistö on hallituksen esityksestä päätenyt. Muutos on luonnollisesti vähäinen, mutta tällaisten muutosten vaikutus kertautuu vuosien mittaan silloin, kun muutoin ylimpäänkin tuloiluokkaan tehtäisiin jatkuvasti kevennyksiä.

Hallitus ei ole tehnyt korotusta kunnallisverotuksen perusvähennykseen. Siksi esitämme siihen 105 a §:n muutosta.

Valiokunta otti käsittelyyn ed. Puhjon toimenpidealoitteen (TPA 1/2007 vp), jossa ehdotetaan, että veroa ryhdyttäisiin uudelleen perimään varallisuuden perusteella. Olimme valio-

kunnassa aloitteen kannalla, mutta valitettavasti valiokunnan enemmistö torjui ajatuksen.

Voimassa olevan lain mukaan puolison eläketulovähennys on kunnallisverotuksessa pienempi kuin yksinäisen. Ehdotamme, että tämä momentti kumottaisiin. Korjauksen ulkopuolelle jääviä eläkeläispuolisoita on 246 000, joiden verotus jää kireämmäksi, ellei momenttia kumota.

Tavoitteenamme on päästä siihen, että pieniä tuloja aina 10 000 euroon ei verotettaisi lainkaan. Osana tavoitteen toteuttamista ehdotamme kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen korjaamista.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että 3. ja 4. lakiehdotus hyväksytään valiokunnan mietinnön mukaisina,

että 1. ja 2. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Vastalauseen muutosehdotukset) ja

että hyväksytään yksi lausuma (Vastalauseen lausumaehdotus).

Vastalauseen muutosehdotukset

1.

Vuoden 2008 tuloveroasteikkolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vuodelta 2008 toimitettavassa verotuksessa määrätään tuloverolain (1535/1992) perusteella valtiolle ansiotulosta suoritettava tulovero prog-

ressiivisen tuloveroasteikon mukaan seuraavasti:

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajankohdalla, euroa	Vero alarajanylittävää tuloa osasta, %
20 800	—	8,5
12 600 — 0	8	8,5
34 000	—	19,0
20 800 — 0	705	19,0
62 000	—	23,5
34 000 — 0	3 213	23,5
62 000 —	9 793	32,0

2 §

(Kuten VaVM)

2.

Laki**tuloverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 30 joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 101 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa (1126/1996),
 muutetaan (poist.) 47 §:n 4 momentti, 57 §, 100 §:n 2—4 momentti, 101 §:n 3 (poist.) momentti, 105 § ja 105 a §:n 2 momentti,
 sellaisina kuin niistä on 47 §:n 4 momentti laissa 56/2004, 57 § ja 100 §:n 2 momentti laissa 896/2001, 101 §:n 3 (poist.) momentti laissa 1126/1996, 105 § laissa 409/2005 ja 105 a §:n 2 momentti laissa 1218/2006, sekä
 lisätään 4 lukuun uusi 92 c § ja lakiin uusi 95 a § seuraavasti:

47, 57, 92 c, 95 a ja 100 §
 (Kuten VaVM)

101 §

Kunnallisverotuksen eläketulovähennys

 (3 mom. kuten VaVM)
 (4 mom. poist.)

105 §
 (Kuten VaVM)

105 a §

Kunnallisverotuksen ansiotulovähennys

 Vähennys on 100 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 000 euroa ylittävältä osalta tulojen 7 230 euron määrään saakka ja sen ylittävältä osalta 70 prosenttia. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 7 250 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 14 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 20 prosentilla puhtaan ansiotulon 14 000 euroa ylittävältä osalta.

 Voimaantulosäännös
 (Kuten VaVM)

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee pikaisesti eduskunnalle esityk-

sen tarvittaviksi laeiksi, joiden perusteella suuresta varallisuudesta ryhdytään uudestaan perimään veroa.

Helsingissä 13 päivänä marraskuuta 2007

Mikko Kuoppa /vas
 Minna Sirnö /vas
 Matti Kauppila /vas